

Орг. Јед.	Број	Прилог	Вредност

РЕЦЕНЗИЈА РУКОПИСА

Јелена Максимовић, *Акциона истраживања и рефлексивна пракса*,
Филозофски факултет, Ниш.

Рукопис под насловом *Акциона истраживања и рефлексивна пракса*, аутора проф. др Јелене Максимовић, садржи 120 страница компјутерског текста, распоређеног на следећи начин: Увод, Теоријски део рада, Методологија истраживања, Анализа и интерпретација резултата истраживања, Закључна разматрања, Литература и Прилози.

Рукопис под насловом *Акциона истраживања и рефлексивна пракса*, представља монографију, која је заснована на анализи акционих истраживања у педагогији, као и улози рефлексивног практичара који истражује могућност решавања проблема у пракси, а кога карактерише рефлексивна отвореност која се јавља у ситуацијама када је васпитно-образовна пракса уверљива и константно подложна преиспитивању и побољшавању.

У рукопису је отворена дискусија о томе ко су учесници у акционим истраживањима, да би се што дубље ушло у стратегије акционих истраживања, у раду је посебно обрађен део који се односи на практична и теоријска питања у акционим истраживањима. У опсежном истраживању указано је на то да је методолошка и статистичка информисаност наставника недовољна, да њихово знање досеже само до најосновније елементата педагошке статистике и методологије неопходне за спровођење акционих истраживања, и осталих врста истраживања, односно да не постоји корелација ставова о акционим истраживањима и методолошких и статистичких знања наставника.

Разлози за организовање оваквог истраживања засновани су на чињеници да наша педагошка наука скоро и није афирмисала акциона истраживања, нити их је примењивала. До значајније примене акционих истраживања у школама долази тек крајем двадесетог века. Акциона истраживања омогућују наставницима да заједно са својим ученицима унапреде битне аспекте свог свакодневног деловања полазећи од аутономно постављених вредности. На тај начин наставници постају у правом смислу професионалци који не воде рачуна само о организацији наставе, већ су у стању сагледати своје деловање у ширем друштвеном контексту водећи рачуна о повезивању теорије и праксе, те проналажењу одговарајућих решења која могу допринети унапређењу како њихове праксе, тако и педагошке теорије.

Актуелност рукописа *Акциона истраживања и рефлексивна пракса* аутора проф. др Јелене Максимовић, изражена је зато што постоји недовољан број теоријских радова и емпијских истраживања, који би требало да елаборирају ту проблематику. Актуелност теме огледа се у чињеници да захвата подручје методологије педагогије за које се последњих неколико деценија, код нас и у свету, појавило велико интересовање, те у чињеници да ће донети нова сазнања у циљу подстицања каснијих истраживања у васпитно-образовној пракси.

Монографија *Акциона истраживања и рефлексивна пракса* аутора проф. др Јелене Максимовић отворила је низ нових проблема и могућности за актуелне и

будуће пројекте акционих истраживања и рефлексивне праксе. Унапређивање се огледа у томе што школа постаје место учења ученика и наставника, у којој се развија сарадња, колегијалност, а наставници, са друге стране, развијају компетентности, истраживачки и стваралачки рад, континуитет стручног усавршавања, мењање и евалуирање сопствене праксе.

Нема двоумљења око тога да квалитет савремене школе пре свега зависи од квалитета образовног деловања наставника. Међутим, питање је како наставници могу унапредити своју свакодневну праксу. Једно од могућих решење представљају акциона истраживања која су у овом тренутку недовољно заступљена у пракси наших наставника. Како би наставници постали акциони истраживачи потребна им је стручна помоћ, али исто је тако важно да њихова настојања буду препозната и подржана, као важан облик професионалне праксе.

Акциона истраживања су подручје у експанзији, отуда је монографија *Акциона истраживања и рефлексивна пракса*, аутора проф. др Јелене Максимовић, од несумњивог фактографског и методолошког значаја за педагошку науку. У циљу да пружи што целовитију методолошку едукацију, монографија *Акциона истраживања и рефлексивна пракса* намењена је студентима свих факултета на којима се изучавају предмети: методологија педагошких истраживања, истраживања у педагогији, акциона истраживања, образовање за рефлексивну праксу, као и свима осталима који настоје стећи методолошко образовање и писменост.

Рукопис монографије *Акциона истраживања и рефлексивна пракса*, аутора проф. др Јелене Максимовић, представља корисну и добро конципирану књигу, која је на прегледан и информативан начин представила савремена сазнања о акционим истраживањима и рефлексивној пракси.

Рукопис препоручујем за објављивање.

У Београду, октобар 2017.

Проф. др Вељко Банђур

Редовни професор
Учитељског факултета
Универзитета у Београду